

برآورد پارامترهای ژنتیکی صفات وزن قبل از شیرگیری در گوسفند زندی

کیوان کرمی^{۱*}، حسین مرادی شهربابک^۲، علی قاضی خانی شاد^۱ و ابراهیم میرزا محمدی^۳

۱- دانشجو و استادیار گروه علوم دامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ساوه

۲- عضو هیئت علمی گروه علوم دامی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران (کرج)

۳- دانش آموخته دانشگاه کردستان

* نویسنده مسئول: کیوان کرمی، karamikeyvan@yahoo.com

چکیده

این پژوهش به منظور برآورد پارامترهای ژنتیکی صفات رشد در گوسفند زندی با استفاده از اطلاعات شجره ای و رکوردهای وزن بدن که طی سال های ۱۳۷۲ تا ۱۳۸۷ در ایستگاه پرورش و اصلاح نژاد گوسفند زندی استان تهران (ایستگاه خجیر) جمع آوری شده بود، انجام شد. صفات مورد مطالعه شامل وزن تولد، وزن شیرگیری، افزایش وزن روزانه از تولد تا شیرگیری و نسبت کلیر از تولد تا شیرگیری بود. جهت بررسی عوامل محیطی از رویه Glm برنامه SAS استفاده شد. و همچنین مؤلفه های واریانس با روش Reml و تجزیه تک صفتی نرم افزار ASReml برآورد شد. اثر سال تولد، جنس بره، نوع تولد و سن مادر در هنگام زایش بر تمامی صفات معنی دار بود ($p < 0.001$). ضرایب وراثت پذیری مستقیم برای صفات وزن تولد، وزن شیرگیری، افزایش وزن روزانه و نسبت کلیر به ترتیب 0.03 ± 0.09 ، 0.03 ± 0.06 ، 0.03 ± 0.05 و 0.02 ± 0.05 برآورد شد. مقادیر ضریب وراثت پذیری مادری برای وزن تولد، وزن شیرگیری و افزایش وزن روزانه به ترتیب 0.03 ± 0.05 ، 0.02 ± 0.05 و 0.02 ± 0.03 برآورد شد و نسبت واریانس محیطی دائمی مادری به واریانس فنوتیپی برای وزن تولد 0.09 برآورد گردید. واژگان کلیدی: صفات وزن بدن- نسبت کلیر- افزایش وزن روزانه- وراثت پذیری.

مقدمه

گوسفند زندی یکی از نژادهای بومی ایران می باشد. که سویه ای از گوسفند قره گل است این نژاد در مناطق مرکزی ایران در استان های تهران، قم و مرکزی پرورش داده می شود. این نژاد از گروه گوسفندان پوستی محسوب شده ولی با توجه به کاهش تقاضا برای پوست و افزایش نیاز به گوشت هدف اصلی پرورش این نژاد تولید گوشت می باشد (۲). افزایش تولید و بازدهی بیشتر در حیوانات با بهبود محیط و ساختار ژنتیکی گله میسر می شود. انتخاب مهمترین استراتژی اصلاح نژاد میباشد که باعث تغییر ترکیب ژنتیکی گله می شود، بنابراین در طول زمان در جمعیت هایی که انتخاب صورت می گیرد پارامترهای ژنتیکی تغییر می کند. لذا برآورد پارامترهای ژنتیکی جهت تصمیم گیری برای برنامه اصلاح نژاد ضرورت دارد. اگر چه پژوهشگران مختلف پارامترهای ژنتیکی را برای نژاد های مختلف گزارش کرده اند اما بدلیل اینکه پارامترهای ژنتیکی تابع مکان و زمان می باشد برآورد پارامترهای ژنتیکی برای هر جمعیت در بازه زمانی مشخصی ضرورت دارد. بنابراین با توجه به اهمیت تولید گوشت در